Comprehensive Multi Level POS Tag Set for Sinhala

This document presents a comprehensive, multi-level POS tag set for Sinhala. Examples are given for each tag with their (most suitable) English translation whenever possible.

1. Level 1

Sinhala words are broadly categorized in to five part of speech at level 1

- 1. Nouns
- 2. Verbs
- 3. Adjectives
- 4. Adverbs
- 5. Nipāta

2. Level 2

At level 2, each tag at level 1 is further categorized based on context definitions.

2.1 Categories of Nouns

2.1.1 Common Nouns

Common Noun denote a class of objects or a concept. At second level of tag set, both animate and inanimate common nouns and their inflections belongs to the same category.

Sinhala	English	Sinhala	English	Sinhal a	English	Sinhala	English
මිනිසා (minisā)	the man	මිනිස්සු (minissu)	men	ගස (gasa)	the tree	ගස් (gas)	trees
මිනිසෙක් (minisek)	a man	මිනිසුන් (minisun)	men	ගසක් (gasak)	a tree	ගස්වල (gasvala)	in/on trees
මිනිසාගේ (minisāgē)	mans'	මිනිසුන්ගේ (minisungē)	Men's	ගසෙහි (gasehi)	in/on the tree	ගස්වලින් (gasvalin)	from trees
මිනිසාගෙන් (minisāgen)	from the man	මිනිසුන්ගෙ න් (minisunge n)	From men	ගසෙන් (gasen)	from the tree	ගස්වලට (gasvala ṭa)	to trees
මිනිසාට (minisāṭa)	to the man	මිනිසුන්ට (minisunța)	To men	ගසට (gasaṭa)	to the tree		

2.1.2 Proper Nouns

Proper noun identifies an exact entity (person, place or thing). Since it refers to an exact known entity, proper nouns cannot have an indefinite form.

Sinhala Word	English Translation	Sinhala Word	English Translation
ජෝන් (jōn)	John	ජපානය (japanaya)	Japan
ජෝන්ට (jōnṭa)	To John	ජපානයට (japanayata)	To Japan
ජෝන්ගේ (jōnge)	John's	ජපානයේ (japanaye)	In Japan
ජෝන්ගෙන් (jōngen)	From John	ජපාතයෙන් (japanayen)	From Japan

2.1.3 Pronouns

Pronouns are words that can be substituted for a noun or a noun phrase.

Sinhala Word	English Translati on	Sinhala Word	English Translati on	Sinhala Word	English Translati on	Sinhala Word	English Translati on
මම (mama)	I	අපි (api)	we	ඔහු (ohu)	he	ඔවුන් (ovun)	them
මට (maṭa)	To me	අපිට (apiṭa)	For us	ඔහුට (ohuṭa)	To him	ඔවුන්ට (ovunța)	To them
මගේ (magē)	mine	අප/අෙප් (apa / apē)	our	ඔහුගේ (ohugē)	his	ඔවුන්ගේ (ovungē)	theirs
මගෙන් (magen)	From me	අපෙන් / අපගෙන් (apen / apagen)	From us	ඔහුගෙන් (ohugen)	From him	ඔවුන්ගෙ න් (ovunge n)	From them
එය (eya)	that	එහි (ehi)	In/on that	ඒවා (ēvā)	those	ඒවායේ (ēvāyē)	In those
එයින් (eyin)	From that			ඒවායින් (ēvāyin)	From those		
එයට (eyaṭa)	To that			ඒවාට (ēvāṭa)	To those		

2.1.4 Nouns in Compound Verb

If a compound verb is a combination of Noun + Verb, such nouns are identified as Noun in Compound verbs. Noun in compound verb is always the base, plural form of the particular noun. There is no corresponding translation in English, since all compound verbs in Sinhala is a normal verb in English

Examples of compound verbs. First word of following compound verbs are identified as 'Noun in Compound Verb'

පාඩම කරනවා (pāḍam karanavā)	studying	සෙල්ලම කරනවා (sellam karanavā)	playing
කුියා කරනවා (kriyā karanavā)	Acting / doing		

Examples of Noun in compound verb

00 (N - 1	^	
enél⊚ (nādam)	െയുക്കുള്ള / callam)	∕s (krivā)	
පාඩම් (pāḍam)	ෙසල්ලම (sellam)	$\omega_j\omega_j$ (Kilya)	
1			

2.1.5 Questioning Pronouns

Questioning Pronouns are words used to ask a question.

Sinhala Word	English Translatio n	Sinhala Word	English Translati on	Sinhala Word	English Translati on
කුමක්ද/කුමක්දැ යි (kumakda / kumakdæyi)	What	කෙසේද/කෙසේ දැයි (kesēda / kesēdæyi)	How	කවදාද/ කවදාදැයි (kavadāda / kavadādæyi)	When
කොහෙදීද (kohedīda)	Where	කොතනදීද (kotanadīda)	Where	කවරෙක්ද (kavarekda)	Who
කවරක්ද (kavarakda)	What				

2.1.6 Deterministic Pronouns

Deterministic pronouns are words built up from a combination of a determiner (discussed below) and a pronoun. For example සමහරෙක් (some of them) is a word in Sinhala derived from සමහර (some), which is a determiner and දෙනෙක් (them), which is a pronoun.

Sinhala Word	English Translatio n	Sinhala Word	English Translatio n	Sinhala Word	English Translatio n
සමහරෙක් / සමහරුන් (samaharek / samaharun)	Some of them	ඇතැමෙක් (ætæmek)	Some of them	සමහරක් (samaharak)	Some of those
සමහරුත්ට (samaharunț a)	To some of them	සමහරුන්ගේ (samaharung ē)	Some of their	සමහරුත්ගෙ න් (samaharung en)	From some of them

2.1.7 Question Based Pronouns

Question base pronouns are used to show the uncertainty of a noun/noun phrase of interest.

Sinhala Word	English Translatio n	Sinhala Word	English Translatio n	Sinhala Word	English Translatio n
කුමක්(kumak)	What	කවර (kavara)	Which	ෙකෙසේ (kesē)	How
කොහේදී (kohēdī)	Where				

2.2 Categories of Verbs

2.2.1 Verb finite

Finite Verbs are verbs used at the end of a sentence.

Sinhala Word	English Translatio n	Sinhala Word	English Translati on	Sinhala Word	English Translatio n
කළේය (kaļēya)	(he) did	කළාය (kaļāya)	(she) did	කරන්නේය (karannēya)	Is doing
තිබේ (tibē)	Have/has	තිබුණි / තිබිණ (tibuṇi / tibiṇa)	had	කරමි (karami)	Am doing
කරති (karati)	Are doing	කළෝය (kaḷōya)	(they) did		

2.2.2 Verb participle

Inflected form of a verb that is used in a sentence to modify a noun, noun phrase, verb or a verb phrase. Thus it plays the same role as adjective or adverb.

Sinhala Word	English Translatio n	Sinhala Word	English Translatio n	Sinhala Word	English Translatio n
බැලූ (bælū)	looked	බැලිය (bæliya)		බැලෙ න (bælena)	
බලන (balana)	Is looking at	බලන්නේ (balannē)	Is looking	බැලීමේ (bælīmē)	
බලනු (balanu)		බැලුවේ (bæluvē)	looked		

2.2.3 Verbal noun

Inflected form of a base verb that acts as a noun.

Sinhala Word	English Translatio n	Sinhala Word	English Translatio n	Sinhala Word	English Translatio n
බැලීම (bælīma)	The look	බැලිලි (bælili)	looks	බැලීමෙන් (bælīmen)	From the look
බැලීමක් (bælīmak)	A look	බැලීමට (bælīmaṭa)	To look	බැලීමටත් (bælīmaṭat)	Even to look

2.2.4 Modal auxiliary
Verbs which expresses necessity or possibility.

Sinhala Word	English Translatio n	Sinhala Word	English Translatio n	Sinhala Word	English Translatio n
හැකි (hæki)	Can / could	යුතු (yutu)	Must /should	නොහැකි (nohæki)	Could not / can not

2.2.5 Verb Non Finite

Verbs that does not belong to any of the above categories are considered as verb non finite

Sinhala Word	English Translatio n	Sinhala Word	English Translatio n	Sinhala Word	English Translatio n
බලා (balā)	Looked and	බලමින් (balamin)	While looking	බලද්දී (baladdī)	when looking at
බලතොත් (balatot)	If looked	බැලුවාම (bæluvāma)	When (someone)	බැලුවත් (bæluvat)	Even (someone)

look at	look at

2.3 Categories of Adjectives

2.3.1 Adjective

Adjectives are words used to describe nouns or noun phrases. Whole purpose of an adjective is to describe a noun and could not be used as any other word form.

Sinhal a Word	English Translat ion	Sinhal a Word	English Translat ion	Sinhal a Word	English Translat ion	Sinhal a Word	English Translat ion
රඑ (raļu)	rough	විගේෂ (viśēṣa)	Special	ట్రక్త (sudu)	White	ඉහල (ihala)	Up
සුමුදු (sumudu)	Smooth	අලුත් (alut)	New	කුඩා (kuḍā)	Small	පහල (pahala)	Down
පුාලද්ශීය (prādēśī ya)	regional	නාගරික (nāgarik a)	urban	පළමු (paḷamu)	first	ෑවන (devana)	second

2.3.2 Adjectival Noun

Adjectival noun is a common noun that acts as an adjective to describe another noun. When a common noun is used as an adjectival noun, it always take the base, plural form of the common noun.

So in a noun phrase like 'පාසල්' වත්ත', 'පාසල්' is an adjectival noun which describes the main common noun 'වත්ත'

විතු (chitra)	පාසල් (pāsal)	ගල් (gal)	ආත් (æt)	කාර්යාල (kāryāla)	ගොඩනැගි ලි (goḍanæg	වැව් (væv)	විද හාල (vidyāla)
Drawing s	Schools	Stones	Elephan ts	Offices	ili) Buildings	Tanks	Colleges

2.3.3 Adjective in Compound Verbs

If a compound verb is a combination of Adjective + Verb, such adjectives are identified as Adjective in Compound verbs.

Compound verb examples. .First word in such compound verbs will be tagged as Adjective in compound verbs

අඩු කරනවා	වැඩි කරනවා	අඩපන වෙනවා
(aḍu karanavā)	(væḍi karanavā)	(aḍapana venavā)
Reducing / decreasing	increasing	weakning

2.4 Categories of Adverbs

Adverbs are not further sub categorized in second level

2.5 Categories of Nipatha

2.5.1 Postposition

Postpositions in Sinhala are words used after nouns, verbs and sometimes even after adjectives and adverbs to show their relationship to other words in order to build up a meaningful sentence.

සඳහා	අතර	ලෙස	සිට	වැනි	තුලින්	දක්වා
(saňdahā)	(atara)	(lesa)	(siṭa)	(væni)	(tulin)	(dakvā)
For	while	As	From	Such	Through	To
				as/like		
මෙන්	මත	පිලිබද	මිස	උ ෙදසා	පරිදි	තෙක්
(men)	(mata)	(pilibaňda)	(misa)	(udesā)	(paridi)	(tek)
Like	On	Of/about	Except	For	As	Until

2.5.2 Conjunction

Conjunctions are words used to connect words, phrases or sentences.

	- 1
(ēt)	
	(ēt) but

2.5.3 Particle

Particles is a word or a part of a word that has a grammatical purpose but often has little or no meaning

ය	ම	ę	Ę	යි	C	ඉතා	වඩා
වඩාත්	ක						

2.5.4 Interjection

Interjections are words used to show the emotion or feeling.

Γ	ക്രൂറ്	_{මිත්}	<i>ರ್ಜರ್ನೆ</i>	
	4000	@w)	40,0	

2.5.5 Determiner

Determiners are words that are used before a noun to show which particular example of the noun is referred to.

Sinhala Word	English Translatio n	Sinhala Word	English Translatio n	Sinhala Word	English Translatio n
<u>මෙම</u>	This	මෙ	This	එක්	One
සියල	All	බොහෝ	Most	සමහර	Some
යම	some	ඇතැම	some	සියලුම	all
අර	that	ටික		<u>ම</u> ුළු	all

2.5.6 Nipathana

Nipathana can be used alone in some contexts, and can be used as a postposition as well if needed.

Sinhala	ඇති	නැති	ඕනෑ	එපා	බැරි	පුළුවන්	ඇතිව	නැතිව	ඇත්නම
Word	(æti)	(næti)	(ōnæ	(epā)	(bæri)	(puļuv	(ætiv	(nætiv	(ætnam)
)			an)	a)	a)	
English	Enoug	Not	Wan	Do	unabl	able	with	witho	If
Translati	h /	havin	t/req	not	e			ut	[someon
on	havin	g	uire	want					e] is
	g								having

2.5.7 Case marker

Sinhala nouns are morphologically inflected based on the case. A suffix is added to the noun to show the case. For animate nouns and inanimate singular nouns, suffix \circ - ta is added for dative case, suffix \circ - "ge" is added for genitive case and suffix \circ - "gen" is added for instrumental case. For inanimate plural nouns, suffix \circ - "valata" is added for dative case, suffix \circ - "vala" is added for genitive case and suffix \circ - "vala" - "walin" is added for instrumental case. According to Sinhala language rules, it is wrong to separate these case marking suffixes from the main noun. However, some Sinhala writers tend to separate this case marking suffix from the main noun. If separated, such suffixes are categorized under case markers.

ව	ගේ	ගෙන්	වලට	වලින්	වල	හිදී
(ṭa)	(gē)	(gen)	(valața)	(valin)	(vala)	(hidī)

2.5.8 Preposition in compound verb

Preposition in compound verb is a words that do not have a meaning by themselves but, when combined with another verb, make up a compound verb.

ඉට	සිදු	පත්	මිය	ගත		
(itu)	(sidu)	(pat)	(miva)	(gata)		

2.6 Extra tags at Level 2

2.6.1 Sentence Ending

A word (Noun, Postposition, Adjective, etc) that is used to end the sentence, but is not a finite verb. When such a word is used as a sentence ending, orginal word is inflected with prefixing a particle like \Im (yi) or \varnothing (ya).

සදහායි	ගොඩනැගිල්ලකි	විශේෂිතයි	පමණයි
(saňdahāyi)	(goḍanægillaki)	(viśēṣitayi)	(pamaṇayi)
For	A building	Special	Only

2.6.2 Number

All numbers written in numerics or letters

- 2.6.3 Abbreviation
- 2.6.4 Full stop
- 2.6.5 Punctuation
- 2.6.6 Foreign word

A word that is written in any other language or a word that can not be categorized under any of the above POS tag class.

3. Level 3

Inflection based grammatical variations of the language is captured using tags at third level. Sinhala words (Nouns and verbs) can be inflected based on Animacy, Number, Gender, Person, Case, Tense and Definiteness.

3.1 Common Noun Inflections

Common nouns can be either Animate or Inanimate. Those two categories are further sub categorized based on other inflecting factors. Each cell of the following tables is a separate tag.

Animate common nouns can be inflected based on number, gender, definiteness and case (Nominative, Accusative, Dative, Genitive, Instrumental).

Inflections of Animate Common Nouns

Case			Sing	jular - ඒක		Pl	ural - බහු	
		Masculir	ne - පුරුෂ	Feminin	ne - ස්තුි	Masculin	Femini	Com
						е	ne	mon
		Def	Indefini	Def	Indefinite	Indefinit	Indefini	Indefi
		නියත	te			е	te	nite
			අනියත					
Nomii	nat	මිනිසා	මිනිසෙක්	කාන්තාව	කාන්තාව	මිනිස්සු	කාන්තා	ෙද මව
ive				දැරිය	ක්		වෝ	පියෝ

කතෘ							
Accusati ve කර්ම	මිනිසා / මිනිසාව	මිනිසෙකු	කාන්තාව දැරිය	කාන්තාව ක	මිනිසුන්	කාන්තා වන්	දෙමවු පියන්
Dative සමපුදාන	මිනිසාට	මිනිසෙකු ට	කාන්තාවට	කාන්තාව කට	මිනිසුන්ට	කාන්තා වන්ට	දෙමවු පියන්ට
Genitive සමබන්ධ	මිනිසා ගේ	මිනිසෙකු ගේ	කාන්තාවගේ	කාන්තාව කගේ	මිනිසුන් ගේ	කාන්තා වන්ගේ	දෙමවු පියන් ගේ
Instrum ental අවධි	මිනිසා ගෙන්	මිනිසෙකු ගෙන්	කාන්තාවගෙ න්	කාන්තාව කගෙන්	මිනිසුන් ගෙන්	කාන්තා වන්ගෙ න්	දෙමවු පියන් ගෙන්
Vocative ආලපන	මිනිස!	දරුව!	දැරිය!		මිනිසුනේ!	අම්මාව රුනේ!	දෙමවු පියනි!

Animate common nouns sometimes belongs to a common gender which represent both masculine and feminine. (Eg: මිනිස්සු - people / දෙමවුපියෝ - parents)

Inanimate Common Nouns in Sinhala are further categorized based on Number, Definiteness and Case (Direct, Dative, Genitive, and Instrumental).

Inflections of Inanimate Common Nouns

Case	Sing	jular	Plural
	Definite	Indefinite	
Direct	<u>ෙ</u> පාත	ෙ පාතක්	ෙ පාත්
	ශාලාව -	ශාලාවක්	ශාලා
Dative	පොත ට	පොතක ට	පොත්වල ට
	ශාලාව ට	ශාලාවකට	ශාලාවල ට
Genitive	පොතේ / පොතෙහි	<u>පොතක</u>	පොත්ව ල
	ශාලාවේ /	ශාලාවක	ශාලාවල /
	ශාලාවෙහි		ශාලාවන් හි
Instrumental	පොතෙන්	පොතකින්	පොත්වලි <i>ත්</i>
	ශාලාවෙන්	ශාලාවකින්	ශාලාවලින්

Pronoun categorization (PRP)

Pronouns are first categorized in to two broad areas based on animacy : Animate and Inanimate

Animate Pronouns in Sinhala are further categorized based on Animacy, Number, person, Gender and Case.

Inflection of Animate Pronouns

Case	First Pers	son	Second		Third Perso	n	
	Singula	Plural	Person	Singular			Plural
	r			Masculin	Feminin	Common	
				е	е		
Nominativ	මම	අපි	ඔබ	ඔහු	ඇ / ඇය	තමා / ඌ	ඔවුහු
е							
Accusativ	මා	අප	ඔබ	ඔහු	ඇ /ඇය	තමන් /	ඔවුන්
е						උත්	
Dative	මට	අපට	ඔබට	ඔහුට	ඇට /	තමන්ට	ඔවුන්ට
					ඇයට		
Genitive	මගේ /	අපගේ /	ඔබගේ /	ඔහුගේ	අගේ /	තමන්ගේ	ඔවුන්ගේ
	මාගේ	අමේ	ඔබෙ		ඇමග් /		
					ඇයලග්		
Instrumen	මගෙන්	අපගෙන්	ඔබගෙන්	ඔහුගෙන්	ඇගෙන් /	තමන්ගෙ	ඔවුන්ගෙ
tal	/	/ අපෙන්	/ ඔබෙන්		ඇගෙන් /	ත්	ත්
	මාගෙන්				ඇයගෙන්		

Inanimate Pronouns in Sinhala are further categorized based on Number.

Inflections of Inanimate pronouns

Case	Singular	Plural
Direct	<u>මෙය</u>	<u>මේවා</u>
	එය	ඒ වා
Dative	මෙයට / මීට	මේවාට
Genitive	මෙහි	මෙවායේ / මෙවායෙහි
Instrumental	මෙයින් / මින්	මේවායින්

Proper Noun Categorization (NNP)

Proper nouns in Sinhala are further categorized based on Animacy and case. Table 5 summarizes the categorization

Inflection of Proper Nouns

Case		Direct	Dative	Genitive	Instrumental
Animat	Singular	නිමල්	නිමල්ට	නිමල්ගේ	නිමල්ගෙන්
е					
Inanima		රත්නපුරේ	රත්නපුරේට	රත් නපුරේ	රත්තපුරෙන්

te	සිංහල	සිංහලට	සිංහලේ /	සිංහලෙන්
			සින්හලෙහි	
	රුපියල /	රුපියලට	රුපියලේ /	රුපියලෙන්
	් රුපියල / රුපියල්		රුපියලෙහි	
	බෞද්ධ			
	ලංකාව			

Proper nouns are only categorized as animate and inanimate. Spoken Sinhala has a plural like form for animate nouns (Eg: \mathfrak{Sodo}) but this is not taken in to consideration.

Finite Verbs (අවසාන කියා)

Finite verbs are further categorized based on Person (පුරුෂ), Number (වචන), Tense (කාල) and Gender (ලිංග).

Inflection of Finite Verbs

			Present/Future	Past
First	Singula	r	බලමි	බැළීමි
Person			බලන්නෙමි	බැලුවෙමි
පුථම	Plural		බලමු	බැලීමු
			බලන්නෙමු	බැලුවෙමු
Second	Singula	r	බලහි	බැලීහි
Person			බලන්නෙහි	බැලුවෙහි
මධාම	Plural		බලහු	බැ ලී හු
			බලන්නෙහු	බලුවෙහු
Third	Singul	Commo	බලයි	බැලීය
Person	ar	n		බැළිණ
උත්තම		Masculi ne	බලන්නේය	බැලුවේය
		Feminin e	බලන්නීය	බැලුවාය
	Plural		බලති	බැලුහ
			බලන්නෝය	බැලුවෝය බැලුවාහ
			බලන්නාහ	බැලුවාහ

There is another category of finite verbs used for commanding. Table $6.1\ provides$ examples

Finite Verbs Commanding

දෙනු/ දෙන්න බලනු/ බලන්න කරනු / කරන්න
--